

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — El. Félévre . . . 9 kor. — El. Negyedévre. 3 kor. — El. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

VIDÉKEN:

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Szalmaláng.

Három éve annak, hogy egyebet se teszünk, csak folyton és folyton pártoljuk a magyar ipart. De mennyire pártoljuk? Mennyi szó, mennyi beszéd! Mennyi írott és nyomtatott betű! Mennyi buzgalom, mennyi ígérkezés — és mennyi szalmaláng! Meg vannak az írott beszédek, meg vannak a bizottságok, amelyek oly sokat ígértek s amelyeknek tette eddig nagyobb részben csak ígélet. Meg van ma is minden, ami akkor, abban a nagy fellángolásban alakult s a nagy cél eléréséhez még mivel sem közeledtünk. Sőt olykor, úgy tetszik, távolodunk.

Most az a nagy füst, amit akkor ez a kis tűz vetett, úgy látszik, csak arra volt alkalmas, hogy fölkeltsse az osztrákok éberségét, akik most már cserébe szintén mozgalmat indítottak arra, hogy kiszorítsák Ausztria területéről azt a kis magyar ipart is,

amely eddigelé versenyképességénél fogva oda utat talált.

Csakhogy az osztrák az ő mozgalmait másképp csinálja. Nemcsak beszél, de tesz is. Azért, hogy a parlamentjük olyan gyűlevész, azért, hogy Bécsnek egy középülete nap-nap után botrányok színhelye, azért az osztrák csak tud tenni, ha akar. És tesz is.

S mikor azt teszi, hogy a csekély magyar ipari terméket kiszorítja, ugyanakkor a saját termékeivel még jobban elárasztja az országot, mint valaha.

Szomorú dolog, hogy akadnak pártfogói minden oldalon és minden vonalon. A kis ember szinte öntudatlanul is vásárolja az osztrák árut, ha egyszer azt adnak eléje az árúasztalról. A „nagy” ember — az ugynevezett nagyvagyону osztály — pedig lépten-nyomon szinte tüntet azzal, hogy Ausztriában teszi megrendeléseit.

Erre könnyen rá lehet bukanni. Részben a magyar ipar-

pártoló szövetség érdeklődése deríti ki a dolgot, másrészt azonban a bécsi lapok nagy gaudiummal, mondhatni kárörömmel jelentenek minden olyan nagyobb szerű megrendelést, amely magyar részről éri az osztrák ipart s az ausztriai gyárakat.

Hogy pedig e tekintetben van jelenteni valójuk, az bizonyos. Az arisztokrácia, ha már nagyobb summa pénzt költ bevásárlásra, leginkább Bécs-be vonul, mert hiszen ez nála divat és sport. És azért magyar arisztokrácia, hogy tüntessen a magyarság ellen. — Követők akadnak, hiszen őket követni elokelő dolog s a vagyoni arisztokrácia, ha másban nem, legalább a pénzköltés módjának mikéntjében dörgölőzik hozzájuk.

Épp tegnap egy budapesti műépítész nevét közölték a bécsi lapok, mint aki összes butorszükségletét Bécsben rendelte meg s onnan szerzi be. Nos — épp egy műépítész, akinek szinte a

Katonás nevelés.

Irta: Váradi Ödön.

A gyermekeim, kik barátaim és rokonsám egybehangzó vallomása szerint reám csodálatosan hasonlítanak, örvendetesen fejlődtek. Mindegyik bámulatos ügyességgel tudta a tényért fölhőzvégni, a macskát fülénél fogva megtánczoltatni, a Zuzsi szakácsnénak a kendőjét lerántani, szóval mindenképpen meg lehetett vele a család elégedve.

— Geniális gyerekek — szokta volt mondani anyósom is, — leányomra ütöttek, az én vérem, — tette büszken hozzá.

Csak az én nagybácsim, ki mint százados szolgálta egykor a hazát és szidta kurucz módon az ujonczokat, nem volt megelégedve kedves csemetéimmal.

— Hiszen jól van! — szokta bajusza alatt dörmögni — nem nyugszik, nem éppen ügyetlenek, de nincs meg bennük, ami a fő, a katonás nevelés.

És Istenem, ha nagy bácsi nem lett volna egy pompás dominium tulajdonosa és agglegény, dehogyan hederitettem volna az ő észrevételeire, de így nagyon is figyelembe vettem. Bügön ígertem meg mindent a jobb nevelés érdekében.

— Nem addig van az édes öcsém, az én kis örökösömet magam akarom nevelni. Hadd jöjjön el velem.

Alig tudtam hova lenni bámulatomban. Ejnye mi lelta a nagybácsit, csak nem akar felesapni gyermekapósnak. Feleségem este, amint megmondtam neki a nagybácsi szándékát, jelenetet rögtönzött elyát, amely megállta volna helyét egy nagyon szomorú tragédiába is.

Én azonban mint egy lelkes drámai hő, feleségem figyelmét a nagylácsi pénzére, s a tőle varható ropogós ezresbankókra irányítottam. Ez meggyőzte, pláne, mikor egy pompás feöltöt helyeztem ki látásba.

A nagybácsi hát elvitte gyermekeinket magával. Azután minden két bétben kaptunk tőle leveleket, melyekben katonás rövidséggel tudunkra adta, hogy legyünk nyugodtak, a gyerekek pompásan sajátítják el a katonai regulákat.

Óh nagybácsi! Ha láttad volna az én szenvedésemet. Agyali feleségem könyezve emlegette, hogy az öreg katonamily pogányul bánik velük, hogy szoktassa, majd valami olvasókönyvből elmesélte nekem a két gyermek és a puskacímű történetet, hogy egyik a halál fia lett és min-

denkor e megtisztelő, lendületes szavakkal zárta be szép asztali imáit: Lelketlen rossz apa! Te felelj gyermekeid életeért!

Ejelenként rémlátományai voltak. — Gyermekeit a csaba-ban látta, amint közel feleljük az ellenség; hősiiesen annak annak rohant, szerencsésen elvert engem, az ő szerető hitestársát s mikor már jól elhányta az ellenséget ébredt fel s beismerve tévedését, csókokkal honorált.

Gyönyörű jutalom egy álmából felzavart és jól elhányt többszörös családapának!

De hát végre a nagybácsi mégis mégis megkegyelmezett. Az igaz, hogy utolsó levelében megírta, hogy kír belőlem a czibil és nem gondolt volna oly együgyűnek, hogy e kis gyönyörűséget is megirigyeljem tőle, hogy unokaöccsösei körében legyenek, de mit bántam én, csakhogy jönnék a gyermekek. Azután utóvégre is megbékül a nagybácsi.

Ugy van! Egy napon megjöttek a gyermekeim. A Pali, Láci, meg Belácska. Feleségem örvendve csukta őket karjaiba, én szintugy követtem a jó példát.

Ebédnél mondjárt meg is mutatták a katonas nevelésnód eredményét. A csigalevesnél a Pali fiam megjegyezte, hogy

35 kr. Egy liter

Ó-E Z E R J Ó.

CSANAK JÁNOS terméso.

k a p h a t ó:

CSANAK JÓZSEF

fűszer, csomage- és borkereskedésben.

hivatásában van, hogy sovínista legyen s aki követeli is a sovínizmust akkor, mikor arról van szó, hogy a magyar érület neki kenyeret adjon. Ezt szépen elmondja, szónokolja, vitázza és követeli; ami pedig az ő elveit illetné, butort vásárolni Bécsbe megy.

A csillárok ismeretes dolgában sok százezer koronányi öszszeggel akarták luddá tenni az államot s az a merészség, amelylyel tették, nagyon jellemző. Mert hiszen ekkora kockázatba csak az mer belevágni, aki bizik ahoz, hogy a tervét keresztül is viheti. S az ilyen önbizalomnak van is némi alapja akkor, amidőn a magyar állam egyfelől minden beszerzésnél a magyar árúzikket követeli, másrészt maga rendeli el, hogy idegen árúnak a magyar fölött előny adassék, mint történt például a földmívelési muzeum építésénél, ahol hivatalosan rendelték el a karszti márvány használatát, amelynél a magyar márvány tudvalevőleg — jobb.

Igy aztán csakugyan szépen haladhat az ország a magyar termékek fogyasztása felé.

A homokkerti lakosok mozgalmá.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 7.

„Elvész a nép, mely tudomány nélküli való.“ Ezt gondolták a homokkertiek, mi-

dőn 1901. december 29-én közös nagy gyűlést tartva, 12 tagu bizottságot küldöttek ki, a kiket azzal bízták meg, hogy még 1900. év ápril hóban beadott és népi-iskolát sürgető kérvényüket ajánlják az új főispán urnak és a polgármester urnak figyelmükbe, egyszersmind emlékiratot nyujtsanak be mind két helyen, ama sérelmek felől, a melyeket a városi tanácstól és törvényhatóságtól szenvedtek akkor, a midőn közlekedő főutcájuk egyrészt a városi tanács egyeseknek pénzért eladta, ezzel a különben is szűk utcát felényire keskenyítette, de azért a helyett más utcát nem nyitattott s így a forgalom csaknem lehetetlenné vált, továbbá az által, hogy a Homokkertenben 300 négyszögöl területnél kevesebb adásvétel és elosztás tárgyát nem képezheti, holott ilyen szigor a városnak más külső részén sehol sincsen.

Az ünneplő ruhába öltözött küldöttséget tegnap vasárnap délelőtt, a két kert gazda vezette Puky Gyula főispán elé, a hol őket Dobiecki Sándor országgyűlési képviselő mutatta be. Majd Harsányi Gusztáv kertgazda által rövid kivonatban ösmertetett memorandumnak átnyujtása következett, melyre Puky Gyula főispán az iskolaügyet illetőleg a legkedvezőbb kilátásokkal boldogította a küldöttség tagjait; az utcanyitást illetőleg óhajtaná, ha az érdekelt közönség is járulna ahoz valami áldozattal, a közelebb esők többel, a távolabb fekvő birtokokosok pedig kevessebbel, — bizonyos kulcs szerint! — Mely esetben reméli — ugymond — hogy ez égető kérdés kedvező megoldásra vezethetne. Az eldarabolási tilalom leszállítását illetőleg azonban a jövő fejlődés tekintetében aggodalmi vannak, azonban nem látja be, miért ne lehetne, egyes rendkívüli, a közérdeket nem sértő esetekben a városi tanácsok szelidíteni a statutumon? és 300 négyszögölnél kisebb területeknek, a kényeszerű szükségre való tekintettel, lejjebbállításához engedélyt adni?

Végül kijelentette a főispán, hogy Debreczen sz. kir. város önkormányzati hatáskörébe a világerő sem kíván belenyúlni, csupán ellenőrizni van hivatva; azonban jó akaratu támogatása felől biztosíthatja a Homokkerti lakoságot! Ezután nyájas üdvözlések és köszönetek váltása, egyszersmind a küldöttség tagjainak bemutatása következett, miközben a főispánnak mindegyik küldöttséghez volt pár szava monolyogva tudakozván, hogy még most is olyan jó bort szűrnek-é?

A tisztelgés befejeztével a városbáza-hoz vonult a küldöttség, hol Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urnál, Komlóssy Arthur főjegyző és Vecsey Imre szakreferens tanácsnok urnaknál tisztelgett s itt is benyujtották emlékirataikat. Itt sem panaszkodhattak rideg fogadtatásról, csak a szokott nehézség: a pénzügyesség hangzott fel; azonban a lehetőség határain belül itt is kedvező ígéretekkel kaptak.

Innen Czánky Viktor kir. tanfelügyelő-höz vonultak, hogy annak is benyujtsák az iskolát sürgető kérvényüket, de csak névjegyeiket hagyhatták ott, mert a tanfelügyelő — sajnos — távol volt!

Annál nagyobb sikerrel jártak ezután nagytisztelelt Kiss Albert urnál, mint a tanügyi bizottság előadója, illetve az ev. ref. iskolaszék elnökénél, aki Harsányi Gusztáv kertgazdának lelkes szavakban tolmácsolt kérelmükre, örömmel hozta a küldöttségnek tudomására, hogy most is ez ügygyel foglalatoskodott s miután 10 iskolára van szükség, de 6 iskolára annyira égetően, hogy ezeknek szeptemberre meg kell nyílniok, reméli és óhajtja, hogy e 6 közzé a homokkerti 2 iskola t. i. egy fiu és egy leányiskola 2—2 alsó elemi osztálylyal bevonható lessz.

Mindezek azt juttatják eszünkbe hogy: „Gutta Cavat lapidem non vi sed saepe Cadendó“, mégis csak boldog az a szegény homokkerti munkás nép, hogy ilyen lelkes vezetőik vannak!

sokkal jobb a zupaleves. Laczi már sirt is, hogy ilyesmivel fogadják s az ambiciós Béla fájdalmágon ezeket is igyekezett tukiabálni.

Ebéd után mindjárt mutattak egy kis katonai gyakorlatot. Laczi fiam egy pálcát fogott a kezébe s harciasan odakiáltotta Palinak:

— Védj magad! s vivni kezdtek. Lazi egy merész csapása levitte a lámpát. Pali egy hősiess visszavonulása végperceit idézte elő a virágvázának, melyet feleségem születésnapjára vettem.

Laczi lett a győztes. Pali az orrára talált kapni egy ütést, amiért elkezdett hősi csatakiáltásokat hallatni.

Feleségem, ez az áldott jó lélek, mit tehetett mást fájdalmában, mint egy hangosat kiáltott. A hangos kiáltásra berohantak a szomszéd lakók, kik is értesülvén a történetekről, nem éppen a leghizelgőbb megjegyzéseket tették az ilyen gyámoltalan apára, sőt valami tükös drámairó felém mutatva, elborultan suttozta:

— Nézzétek a gyermekgyilkost!

De már fele se tréfa, mit ezek a katonai regulára szoktatott gyermekek műveltek.

Reggel, kora reggel, mikor a kakas kukorékol s én fizetésemelésről álmodozom:

fura zaj jöbreszt föl. Eleinte tüzet kiáltottam, de azután ott hagytam magam mellett három kis gyermekem, kik közös akarattal egy dobot vertek, egy szál ingben szaladgálva, s vig arcczal fordultak felém:

— Papa kelj föl, talpra, a bácsi ilyenkor már fean volt, mondta is, hogy rest fráter vagy.

Ezzel egy újabb diadalmi dobolásba fogtak, amivel viszont kedves feleségemet keltették fel.

Tegnap éppen öt bábotteljes családapa fogott meg, hogy feljelenek, ha vásott gyermekeim az udvarban összecsofítják a szomszédság gyermekeit s azokkal exercizirozva, katonásdit játéznak, harcolnak, mert valamennyi gyermek opálszint játszik az ellen hatalmas csapásai következtében.

Az előljárásság meg is idézett. Ott alaposan szívemre beszélték. A becsületben megöszült rendőrkapitány megvetőleg nézve rám, sietett kijelenteni:

— Nem való apának az, aki nem ért a gyermekneveléshez.

Miért nevelted te a gyermekeimet, nagybácsi?

Minok részletezzem tovább a katonai nevelés egyéb következményeit? Örökké harci riadó fuvó, doboló, verekedő, ugráló gyermekeim miatt felmondták a lakásom,

anyósom hirt hallván gyermekeim viseletéről, szokása szerint bémenteilen levélben adta tudomra, hogy gonosz veréb vagyok, ki szerencsétlenné tettem az ő anyagi szelidségü unokáit.

Minden fájdalomért, keserűségért csak az a gondolat nyujtott vigaszt, hogy a katonabácsi, ki nevelésével e sok bajt nyakamra hozta, majd eltávozik egyszer oda, honnan nincs többé visszaterés, fényes örökséget hagyva majd kicsinyeimnek.

Egy nap csakugyan berukkolt a derék bácsi Szent Mihály lován a jobb világba.

Végre megkapjuk a nagy vagyont! Remegő szívvel hallgattuk a végrendelet felolvasását.

Pistikának kardjaimat, Laczikának lovaimat, Bélácskának pisztolyaimat hagyom.

Összenéztünk. Nini, a derék bácsi a javát a javát a legvégére hagyja.

Végünk van!

A katonabácsi a sok szép ezresbankót, a dus vagyont, egy katonanevelde felállítására hagyta, hol az ő eszméi szerint gondolozák az ifjuságot.

VIDÉK.

A tenkei újfőszolgabíró. Werner Kálmánt, a tenkei járás új főszolgabíróját lelkes ovációval fogadta Tenke városi közönsége. A vasuti állomáshoz küldöttség vonult, melynek tagjai voltak: a községi előljáróság és az összes vármegyei alkalmazottak. Werner Kálmánt a vasuti állomásonál Köteles István főbíró üdvözölte szép beszéddel, mire a főszolgabíró ékes szavakkal köszönte meg a fényes fogadtatást. A vonattól egyenesen a főszolgabírói hivatalba hajtatott, hol azonnai hozzáfogtak a hivatali átvételéhez. Kékuss Istvántól, a járás volt főszolgabírójától újév napján búcsuzott el a község előljárósága.

Egy 48-as miniszter huga nyomorban. Talán megírni is szégyen, amiről Szegedről hírt adnak, de talán szolgálatot teszünk vele annak az előkelő agg hölgynek, ki most beteges, a legnagyobb nyomorban tengeti öreg napjait. Talán akadnak jószívű emberek, hazafiak, a kik megmentik a véginségtől Klauzál Veronikát, Klauzál Gábor unokabugát, ki az ujszegedi csanádi-utca 12. számú házában egyik egyszobás lakásában húzódott meg. A 72 éves öregasszony atyja Klauzál József honvédőrnagy, a szabadságharc hős katonája, Klauzál Gábor miniszter testvéröccse volt. Klauzál Veronika esközölte ki neki később Haynautól a kegyelmet, ki most a legnagyobb nyomorral küzd. A szegedi társadalom mozgalmat indított, hogy legalább némiképpen segítségére lehessen az érdekes agg nőnek, a 48-as miniszter hugának, aki különben a magyarság legnagyobb szegényére, — talán kenyér nélkül fog elpusztulni.

A debreczeni Torna- és Kerékpáros-Egyesület ülése.

A debreczeni torna- és kerékpáros-egyesület választmányi ülése vasárnap délután folyt le Dobieczky Sándor orsz. képviselő elnöklété és a tagok élénk részvétele mellett. Fontosabb tárgyairól a következőkben adunk jelentést.

Tagok.

A művezetői jelentés szerint az elmúlt évben 116 tornaóra volt, a melyekben összesen 1626 tornász vett részt, átlag tehát 14 tag volt egy-egy órán; legtöbben voltak október hónapban 11 órán 254 tag, és november hónapban 13 órán 246 tag, október 23-án 32-en voltak, az volt a leglátogatottabb óra. Az összes tagok közül általában eljártak 88-an. A nyári csapatnak 15 tagja volt. December 4-én házi versenye volt, mely igen jól sikerült. Kilépését jelentette 7 tag, távozás folytán töröltetik 7 tag, belépett s felvétetett 4 új rendez tag, nem számítva a főiskolai hallgatókat, kiknek száma a tagsági díjnak az egész iskolai évre 5 koronára történt leszállítása folytán 66-ra emelkedett.

Sporttér.

Az egyesület egyik legfontosabb és legelső teendője a sporttér berendezése. A várostól átengedett teret Várady Géza az egyetemen mérnöke felmérte s a földmunkálatok tervét megosinálta. E sze-

rint a kerékpálya feltöltése és a közönségi játszótér planirozása tavasszal megtörténhetik, ha a pénztár, a mi remélhető, abba a helyzetbe jut, melyet a költségvetés feltár. A munkálatok végrehajtására Laszgaller Kálmán ügyvivő elnök, Berger Izsó és Várady Géza főmérnök urakat kérte fel. A tribün csak úgy lesz elkészíthető, ha vagyoni állapotunk megengedi, különben a jövő évre marad.

Hangverseny.

A január 21-iki hangverseny előkészületei addig haladtak, hogy a program meg van állapítva. A hangversenyéről különben a rendezőség még részletesebben fogja tájékoztatni a közönséget.

Pénztár.

Tikos József és dr. Varga Lajos a két volt egyetemi pénztáros betérjesztik a számadásokat, melyeket majd a közgyűlés fog tárgyalni. Itt csak azt említjük meg, hogy a tényleg befizetett tagsági díjakkal szemben, aggasztóan nagy a hátralék mindkét helyen. A fizetés maga pedig oly nehezen történik, hogy a beszédés igen nagy százalékát emészti el a pénznek. A választmány átadja a hátralékosok jegyzékét dr. Árvay Béla egyetemi ügyésznek, hogy igyekezzen azokat fizetésre szorítani. Tekintettel a sporttér követelte kiadásokra, a választmány ez uton is felszólítja a tagokat, hogy kötelezettségeiknek tegyenek eleget.

Ugyanaz okból arra is felfogja a választmány kérni a tagokat, hogy a folyó évi díjakat (rendes tagoktól 10 korona, pártolóktól 6 korona,) melyek az új alapszabályok értelmében fél évi előleges részletekben fizetendők, lehetőleg egyszerre már az év elején fizessék be, amikor az eljáró széthordja a tagsági nyugtákat.

SZÍNHÁZ.

A tót leány. Jó ideje elmúlt már, mióta Almássy Tibamér eredeti népszínművét a „Tót leányt“ nem láttuk a debreczeni színházban s a tegnapi esti előadás után elmondhattuk mi is, a nagy közönség is, sőt talán maguk a szereplők is, kik ugyszólván készületlenül mentek eléje az előadásnak, hogy jobb lett volna, ha most sem látjuk. Nem emlékszünk rá, hogy mikor produkált színtársulatunk ehhez hasonló gyenge előadást. A szereplők legnagyobb része nem tudván a szerepét, a jó szerepre és a sugóra bizta sorsát, ilyformán tehát nem lehet csodálkozni rajta, ha az előadás úgy dőzögött, mint valami rozszant talyiga. Azt hisszük onnyi elég az előadás niveaujának minősítésére. — A szereplők közül F. Kállay Lujza, Szathmáry Árpád és Breznay Anna azok, kikről elismerőleg kell írunk, habár az ő igyekeztük sem volt képes az előadás sorsán lendíteni. —

Az új bonvivant bemutatkozása. Öt évvel ezelőtt mutatkozott be Tanay Frigyes a debreczeni közönségnek. Helyzete nehéz volt, mert míg egyrészt elődjének Benedek Gyulának, a kitűnő bonvivantnak helyét volt betöltendő, másrészt pedig egy ellenszenves szerepet: Csiky Gergely Csifranymoruságából Tarczalit kellett személyesíteni. Tanay győzött, a közönség ellenszenves szerepe dacára megszerette, mely szeretet debreczeni működése alatt, mindvégig kísérte. Szőke Sándor a társulat új bonvivantjának bemutatkozása nagyban hasonlít elődjének bemutatkozásához. Az ő helyzete is nehéz Tanay után és a végzet úgy hozta magával, hogy neki is egy ellenszenves szerepben Dumas Sándor Alfonz ur című kitűnő vigjátékában, mint Oktave személyesítője kell bemutatkoznia. Édeklődéssel nézünk a mai este elé, hogy vajjon Szőke Sándornak sikerül-e az, a mi elődjének Tanaynak sikerült, a közönség szeretetét megnyernie.

A páholy bemutatója mulatságos estéje lesz a színháznak. A három felvonásos bohózat, melyet Lauffs Károly és Krantz Kurt irtak s Kabos Ede fordította német eredetiből magyarra, a Vigszínház műsorából a száz előadásos magyar ciklus miatt szorult le. Érdekes és mulattató tárgya van a darabnak. A páholy alatt a szabadkőműves intézmény értendő, melyet ürügyül használnak holmi parázs murikra. Ebből indulnak ki a bonyodalmak, melyek szakadatlan alkalmat szolgáltatnak a kaczagásra. A darabban pompás szerepek vannak, melyeket Kiss Irén, Pávay Ilonka, Szabó Irma, Takács Mariska, Breznai Anna, Szigeti Lujza, Szathmáry, Odry, Sarkady, Sziklai, Barta és Szőke Sándor játszanak. Szerdán lesz bemutatója a bohózatnak, mely elé nagy érdeklődéssel néz a közönség.

A Szigligeti Társaság drámapályázata. Nagyvárad irodalmi társasága tegnap tartotta választmányi ülését, amelyen Rádl Ödön elnök a társaság által kiírt drámapályázat örvendetes eredményéről tett jelentést. Huszonhét dráma pályázik a babérrért és ezek között lesz bizonyosan olyan darab is, mely méltó lesz a pályadíjra és gazdagítani fogja a Szigligeti Színház műsorát. A pályamunkák megolvasása nem csak derültséget keltett. Volt u. i. köztük olyan súlyos is, hogy legalább 10 felvonást ígért s az elnök csak a titkár segítségével tudta felemelni. A bíráló bizottság megalakítása erős vitára adott alkalmat. Hosszas vita után megválasztották a bizottság tagjait dr. Hoványi Gézát, a színügyi bizottság elnökét, dr. Bodor Károlyt, Somogyi Károly színigazgatót, dr. Imrik Pétert és Rádl Ödönt.

A debreczeni urkocsisok egylete megalakult.

Debreczen, január 7.

Tegnap délután fél 3 órakor tartotta a Debreczeni Urkocsisok Egylete a debreczeni Casinó termében alakuló

közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett.

A közgyűlés tárgyát a tisztikar és az igazgatóság megválasztása képezte, amely választások egyhangu leidesedéssel történtek meg.

Az előki széklet, — mint az előértekezlet elnöke — gróf Csáky Adorján foglalta el s ismertetővén a közgyűlés tárgyait, felhívta a jelenlevőket, hogy elnököt válasszanak. *Vecsey Zoltán* ajánlatára egyhangulag *Csáky Adorján* gróf választott elnökké. Aelnök lett *Vecsey Zoltán*, igazgatósági tagok: *Békésy László*, *Hutflasz Kázmér*, *Koffka Ignác* ezredes, *Király Gyula*, *Klobuszky Géza*, *Komlóssy Arthur*, *Miskolczy Lajos*, *Rickl Antal* és báró *Sennyey Géza*. A tikkári teendők vételeire *Miskolczy Lajos* igazgatósági tag kérevelt fel. Számvizsgálókká *Benyes Jenő* és *Kaszanyitzky Andor* választották meg.

Ezek után a közgyűlés br. *Sennyey Géza* indítványára megbizta az igazgatóságot, hogy a városal lépjen érintkezésbe egy alkalmas verseny érdekedése iránt.

Abból az érdeklődésből, a mely az egyület iránt nemcsak helyben, de a messze vidéken is nyilvánul s amelynek legfőbb bizonyítása az, hogy az együletnek már a megalakuláskor 30 alapító és 50 rendes tagja van, — bizosan lehet az életképességre következtetni s Debreczen sz. kir. városának csak egy kis jóakarata és támogatására van szükség, hogy ezen együletet az ország első virágzó együletévé segítse.

Nem kételkedünk benne, hogy úgy lesz!

M.

ÚJDONSÁGOK.

* **Uj regényünk.** Lapunk holnapi számában egy új regény közlését kezdjük meg. Az új regényünket, a mai angol irodalom legfényesebb alakja, *Rudyard Kipling* írta, aki tudvalevőleg a modern angol irodalom legszerencsésebb tollu művelője. Az új regény címe:

A tenger fia

és egy amerikai többszörös milliommós-nak a fia szerepel benne. Az egész regény a nora skóziai vizeken játszik és Kipling mesteri kézzel rajzolja meg benne a tengeri élet minden mozzanatát.

A tenger fia

című új regényünket *Sz. benyes József* angol eredetű fordította a Debreczeni Újság számára.

* **A nőegylet köréből.** A debreczeni jótékony nőegylet felkéri a választmányi tisztelt tagjait, hogy amennyiben a tél folyamán rendezendő nőegyleti mulatság előkészítésében és rendezésében részt venni sziveskednének, méltóztassanak f. hó 9-ikén

azaz csütörtök délután 3 órakor a nőegyleti elnök ónagyságának lakásán, a mulatság részleteinek megbeszélése czéljából megjelenni.

* A Zenede városi segélye

Debreczen város egyik szép missziót teljesítő kulturintézménye, a Zenede, eddig négyezer korona segélyben részesült a várostól. A segély a múlt év végével lejárván, a zenede most újra kérvényezi a segély megújítását. Mivel ez a magas nívón álló, a zenei életre nagyban kiható intézet kétségtelenül jelentős szerepre hivatott e város társadalmi életében: hisszük, hogy a város továbbra is támogatni fogja. A kérelem ügyében különben holnap délutáni ülésen mond véleményt a jog- és pénzügyi bizottság.

* **Felekezeti iskolaépítés.** A debreczeni gör. kath. egyház kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, hogy az építendő felekezeti iskola szükségleteihez 30 000 féglával és 5000 cseréppel járuljon a város. A tanács a jog- és pénzügyi bizottságnak adta ki véleményezés végett a kérvényt, amely fölött holnap dönt a bizottság.

* **A nőegylet üdvözlése az új főispánhoz.** A debreczeni jótékony nőegylet *Wizki Puky Gyula* főispánt, egy megleghangos levélben üdvözölte főispáni székének elfoglalása alkalmából. Az üdvözlő iratot *Koncz Ákos*, nőegyleti tikkár személyesen adta át a főispánnak, ki szíves szavakban köszönte meg a nőegylet figyelmét, kijelentvén, hogy a nőegyletet az emberszeretet munkájában támogatni fogja mindenképpen.

* **Puskaműves katonák.** Iparos körökben több ízben merült fel panasz az egyes iparhatóságok ellen, mert a tényleges szolgálatban levő iparosoknak is adtak iparengedélyt, hogy a kaszárnyán kívül is vállalhassanak munkát. Utóbb a puskaművesek folyamodtak a miniszterhez, hogy tiltsa el a katonákat a magániparüzéstől. Ebben a tárgybán ma érkezett Debreczen városához egy leirat, melyben tudára adja a miniszter a másodfokú iparhatóságnak, hogy a tényleges szolgálatban levő puskaműveseknek eltiltsa a magánipar üzését: és felhívja az iparhatóságokat, hogy nekik iparengedélyt ki ne adjanak.

* **Az öngyilkos-jelölt.** Egy szerencsétlen ember, akit a nyomorúság, a betegség és a manapság oly igen divatba jött munkátlanság a kétségbeesésbe űzött, a kis vasut kerékei alatt kereste az örök békét és a nyugalommat. *Szamos János* 48 éves pintérség, tegnap reggel 9 óra tájban, a közkörház előtt kétségbeesett kísérletet tett, hogy a kisvasut elgázolja. Elébe vetette magát, de a mozdonyvezető még idejében megállította a vonatot és *Szamos János*nak mi baja sem esett. A közkörházba vitte egy rendőr, a hol azonban ép embereket nem tartanak, tehát elküldték a rendőrségre. *Végh Gyula* h. főkapitány megbüntette kibégás czímen *Szamos János*t, ha azt kitöltötte eltolonczojják illetőségi helyére. *Szamos*

*János*nak tehát nem sikerült a más világra menni. Ez azonban elég ok lesz arra, hogy *Szamos János* újból megpróbálja és akkor valószínűleg jobban fog neki sikerülni. Legalább ezt hangoztatta.

* **Aranylakodalom.** Egy érdemes tősgyökeres debreczeni polgár, id. Erdélyi Pál földbirtokos életének egyik legszebb ünnepét ülte meg tegnap este családjával és rokonsága körében. Tegnap volt ugyanis annak a nagy napnak az ötven éves évfordulója, mikor kedves élet párját, *Szilágyi Zuzsánnát* az oltár elé vezette, hogy örök hűséget esküdjenek egymásnak. Sokan gyűltek egybe a kiterjedt rokonság köréből s számos felkészítőben éltették az aranylakodalomát boldogan ünneplő érdemes párt.

* **Dégenfeld gróf és a gyermekvédő egyesület.** Debreczen város és Hajdumegye főispánja *Dégenfeld József* gróf, hogy a főispáni állásától megvált, az egyes társulatok, egyesületek és szövetkezetek kérésében viselt tisztségeiről is lemondott. A debreczeni gyermekvédő egyesületnél az előki tisztelet töltötte be *Dégenfeld* gróf, a ki a múlt hóban levélben értesítette az egyesületet, hogy legnagyobb sajnálatára — a közügyektől való visszalépése folytán — az egyesületnél viselt tisztségről is lemond. A gyermekvédő egyesület *Koncz Gyula* dr. elnöklete alatt a napokban tartott ülést e tárgybán. Elhatározták, hogy felkérjük *Dégenfeld* gróft, tartassa meg továbbra is az eddig betöltött előki tisztelet. Együttal jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak neki az eddig kifejtett munkásságáért.

* **A nőegylet vig-estélya.** A debreczeni jótékony nőegylet f. hó 5-ikén tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a tél folyamán vig-estét rendez. Ha visszagondolunk a nőegylet tavalyi vig-estélyének erkölcsi és anyagi sikerére, úgy már most is jelezhetjük, hogy ez a vig-est az idei farsang egyik legsikerültebb mulatsága lesz. A választmány e hó 9-ikén megkezdi a rendezés munkáját, melyekre szívesen hívja fel az összes választmány figyelmét.

* **Rablótámadás a tanyán.** Vakmerő rablótámadásról értesítették tegnap a rendőrséget, melyet az Elepen lakó *Halász Sándor* gazdálkodó ellen intéztek eddig ismeretlen tettesek. — *Halász Sándor* már évek óta kint lakik elepi tanyáján. A tanyának rajta kívül még egy lakója van, egy öreg asszony, *Halász* gazdasszonya. Az elmúlt éjjel kilenc óra tájban valaki bezörgetett az ablakon, mire az öreg asszony sietett kinyitni, hogy ki zörget. Alig ért azonban az ablakhoz, egy erős férfi hang pénzt követelt. A két öreg halálra rémülve menekült a szoba egyik sarkába, a lámpát eloltották s reázkéve várták a történendőket. A rablók feleletet nem nyerve, megkísérelték a behatolást. Először az ajtókat próbálták kinyitni. Az erős tölgyfa ajtó azonban ellent álltak minden erőlködésüknek. Az ablakon való behatolást meg sem kísérelték,

mert azok erős vasrostélylyal vannak ellátva. A rablók látva, hogy minden fáradságuk hasztalan, újra az ablak alá gyűltek és azon bekiáltva, fenyegető hangon követeltek pénzt. Választ azonban most sem nyertek. Ekkor két dörrenés rázkódtatta meg a levegőt, a rablók találmára belőttek az ablakon. A lövést néma csend követte, a várt eredmény nem következett be. A rablók bel-fáradva a sikertelen küzdelembe, eltűntek az éj sötétjében. A két öreg egész éjjel nem merete behunyni a szemét és a szoba sarkába várták be a reggelt, amikor sietve hagyták ott a tanyát, bejöttek a városba és jelentést tettek a rendőrségnél a történetekről. A rendőrség a lovasrendőröket bizta meg az ismeretlen rablók üldözésével.

* **Az új pályaház.** A m. kir. államvasutak debreczeni új pályaházának építése hatalmas arányokban közeleg a befejezéshez, minek tudvalevőleg ez év május haváig kell bekövetkezni. Maga az impozáns épület csoport külsőleg már régkészen áll és most a belső díszítéseken dolgoznak nagy erővel. A pályaház előtt elterülő hatalmas tér is mindinkább rendezett képet kezd nyújtani. A megkisebbitett népkert új kerítést kapott, mely szilárd kőalapon egyszerű és csinos vasrácsoszból áll. A kertnek rendezését természetesen csak tavasszal vihetek keresztül. — A pályaház előtti tér, valamint az ott elvezető kocsitak is el vannak már aszfaltburkolattal látva, Szóval az építési és rendezési munkálatok mind a részben szépen haladnak előre. — Mindössze a Deák Ferenc-utcai rész apró ódon házai rontják majd egyelőre a kedvező benyomást, de remélhetőleg ezek is csakhamar díszesebb épületeknek fognak helyt adni.

* **Névmagyarosítás.** Koczka Péter debreczeni lakos, a belügyminiszter engedélyével nevét „Bagaméry“-ra változtatta.

* **Állami ménék kiosztása.** Az állami ménéknek az egyes fedezett állomásokra való kiosztása a debreczeni teleposztálynál folyó január hó 23 án fog megtörténni. A ménkiosztást Lossoroczy Mihály miniszteri tanácsos, akadályoztatása esetén pedig Budaházy Kálmán miniszteri titkar fogja megtartani.

* **A bor-adó eltörlése.** Arad város nemrégiben igen figyelemre méltó határozatot hozott a bor-adóra vonatkozólag. Elhatározta ugyanis, hogy feliratot intéz a képviselőházhoz, melyben a borfogyasztási adó eltörlését vagy valamiképen való módosítását kéri. Az erre vonatkozó határozatot megküldte Debreczen városának is, azzal a kérelemmel, hogy hasonló módon intézzen szintén feliratot az országgyűléshez. A bortermelőket és a borfogyasztó közönséget egyaránt nagyban érinti a bor-adó és annak

időnként való — de folytonos — emelése és valóságos megváltás volna a közönségre nézve, ha az állam valami más uton tudná pótolni ezt a nyűgöt, a mely a legédesebb bort is megéseríti. A ma délután összeülő jog- és pénzügyi bizottság Vecsey Imre tb. főjegyző elnöksége alatt tárgyalás alá veszi Arad város átiratát és azt hisszük, teljesíteni fogja az átiratban említett kéréseket.

* **Az apró tolvajbanda** két tagja tegnap ismét működésben volt a bőrvásárban, Gáspár János és Horváth, a banda két legfőbb tagja egy nánási kereskedőtől loptak el egy zsákot, mely különböző apróságokkal volt tele. A lopást azonban észrevették, elepték és alaposan eldönggették a két javíthatatlant, egyidőre elvéve a kedvüket a bőrvásártér látogatásától.

* **Alapítvány a tűzoltóknak.** Mintegy fél évvel ezelőtt halt el Debreczenben *Fumagaly* Károly, a ki — örökösai nem lévén — egész vagyonát jótékony célra hagyta. Többek között százezer koronát arra a célra hagyományozott, hogy ezen összeg kamatából a tűzeseteknél megsérült tűzoltók segélyben részesüljenek. Az elhalt jóltevő végrendeletében a várost bizta meg a pénz kezelésével és a segélyek kiosztásával. A holnap délutáni jog- és pénzügyi bizottság ülésén kerül szóba az alapító oklevél megállapítása és az alapítvány intenczióinak beiktatása.

* **Angol nyelvtanár,** a ki kitűnő rendszer szerint, garancia mellett bárkit hat hónap alatt angolul írni, olvasni és beszélni megtanít: leckeórák adására ajánlkozik. A *Berlitz*-módszerrel, mely szerint az első szótól kezdve csakis angolul beszél a tanító, igen rövid idő alatt elsajátíthatja a nyelvet bármely intelligens ember. Levelek „Englisch“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

* **A Hatvan utcai betörőről.** Annak idején részletesen megemlékeztünk a Hatvan-utczában Goldstein Péter kárára elkövetett rablásról. A büntett elkövetésével az immár hirheft Krausz Béni nevű gonosztevőt gyanúsítják, akinek azonban nyoma veszett. Krausz Béniéről, mint a debreczeni rablás elkövetőjéről a következőkben emlékezik meg a ma érkezett Rendőri Közlöny:

Krausz Béni, bustyaházi illetőségű ellen, ki alaposan gyanúsítottatik, hogy folyó évi december 8 ról 9-re virradó éjjel Goldstein Péter debreczeni lakos záros lakásába behatolva, 160 korona készpénzt 3 aranygyűrűt, 2 ezüst órát s arany óraláncot elloptott, a vizsgálat elrendeltetett. Minthogy terhelt, a kinek személyleírása alább közöltetik, ismeretlen helyen tartózkodik, felhivatnak az összes bírói és közigazgatási hatóságok, hogy terheltet tartóztassák le s a legközelebbi kir. járásbírói vagy kir.

ügyészszeg fogházába szállítsák és erről az alulírott vizsgálóbíró értesítsék. Személyleírás: 22 éves, testalkata magas, magassága 1 m. 70 cm., homloka keskeny, haja barna, szeme fekete, szája rendes, arcza hosszús barnapiros, orra rendes, arczszíne barna-piros, anyanyelve magyar zsidós német, ruházata barnás jó karban, fekete széles karimájú puha kalap, magas sarkú fűzős cipő. 16244—901. Debreczen, 1901. december 21. Kir. tiszéki vbíró.

* **Ajándék a vidéki múzeumoknak.** Mint értesülünk, már legközelebb megjelenik a kultuszminiszter rendelete, mely kedves meglepetés lesz a vidéki múzeumoknak. Wlassics Gyula kultuszminiszter ugyanis a kormány tulajdonában levő műtárgyakat nem mind a szépművészeti múzeumban helyezi el, hanem egy részöket örök letétképen a vidéki múzeumoknak engedi át. Legközelebb már megjelenik leírata, melyben tudatni fogja a vidéki múzeumokkal, mely műtárgyakat (képeket, szobrokat) engedte át.

* **Máv. altisztek felolvasó estéje.** Tegnap este az ipar- és kereskedelmi bankpalotában levő Máv. altiszti kör összes helyiségei megteltek az egybehívott vendégsereggel, mely mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte a felolvasó est egyes számait. Az elnöki megnyitó után Christek Leó népdalokat énekelt sok kedvességgel, ugyesen bánva szép hangjával. Kayer Sándor tartott ezután mulatságos felolvasást a Semmiről. Az est legsikerültebb száma a kis Desző Margit cimbalomjátéka volt, melyet zajos tapsal jutalmazott a közönség. Tetszett még Kuliffay Erzsike szavalata, ki Vörösmarthy „Petike“ című versét adta elő és Birky Mihály, ki Kátsa cigányt zenekieret mellett mutatta be a közönség nagy mulatságára. A sikerült felolvasóestély éjfél fele ért véget.

* **Izgalmas jelenet** játszódott le tegnap a Bethlen utca és Hatvan-utca összetorkolásánál. Dr. Kovács József ügyvéd kocsija tulcses hajtás következtében az átjárón áthaladó Soltesz Gyuláné urnót elütötte. Szerencsére az urnó úgy terült el a földön, hogy a lovak és kocsi mellette haladtak el, de így is sérüléseket ejtettek rajta. A jelenetnek tanuja volt L. E. rendőrhivatalnok is, ki azonnal segélyére sietett az urnónek s egyidejűleg jelentést tett az esetről a rendőrség bünyügyi osztályánál.

* **Az éjjeli vendég.** Az Ajtó utca egyiptomi sötétségbe burkolt házainak tövében óvatosan lopózkodott tova egy árny a napokban. A 19-es számú ház előtt megállott, óvatosan körültekintett s aztán vilámgyorsasággal tűnt el a ház nyitott pincze ablakán. De bármily óvatosan is lopózkodott be az ismeretlen alak a pincze ablakán, az éber rendőrök közelgő őrzésének figyelmét még sem kerülhette ki. —

A rendnek éber őrei gyorsan ott teremtek a ház előtt s míg az egyik szuronyszegezve a fal mellé lapulva őrizet alá vette a pince ablakokat, az alatt a másik bezörgetett a lakás ablakán. L. százados nézett ki az ablakon s a kölcsönös felvilágosítás után sietve felöltözött és kinyitotta a kaput. A rondőr belépve, a századosal együtt egyenesen a pinceajtó felé tartott. A százados megzörgette az ajtót, mire egy ijedt női hang, a szakácsné felelt. Röviddel azután az ajtó feltárult, a százados hangos kacajra fakadt, mert a szakácsné hátamegett észrevette egy közkatonáját, ki „vigyázz“ állásba vágta magát és katonás gyorsasággal darálta: Százados urnak jelentem alászan....

* **A Zion-egyleti tagok figyelmébe.** A Zion-egylet t. tagjai ez uton is értesítetnek, hogy az 1902. évre érvényes választási lajstrom hivatalból megállapítottán, az mától kezdve 8 napon át az egyleti helyiségben ki lesz függesztve és hivatalos órák alatt, naponta délután 6-7 óráig bárki által megtekinthető. Netaláni kihagyások, vagy jogosulatlan felvétel elleni felszólalások ugyancsak az egyleti helyiségben a jelzett órák alatt bejelenthetők. A választmány.

* **A hármas íkrak** családja részére újabb adományoztak: Falk Félix 1 kor., Falk Tibor 1 kor., összesen 2 kor., azaz két korona, mely összeg rendeltetési helyére eljuttatott, Debreczen, 1902. jan. 6. Az áll. anyakönyvvezetőség.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó rokonok, jó barátoknak, továbbá az izr. hitközség és szent egyletnek, kik felejthetetlen emlékü kedves Frida leányunk, férj. Drucker Sándornának végisztelességén résztvettek s a mély gyász napjaiban úgy közelről, mint távolról jelenlétük és megemlékezésükkel mély fájdalomunkban osztozni szivosek voltak s fájó lelkünknek vigaszt nyújtottak, ez uton mondunk őszinte, hálás köszönetet. Katz Jakab és családja.

* **A Rendeleti Közlöny:** úgy a közöhadserégbeli, mint a honvédségi, továbbá a közös hadserégből a honvédséghez áthelyezettek hivatalos közlönyeit, melyek tart. tiszt urak kinevezéseit hozza; megtekinthető bármikor helyben az alanti ezégnél, a hol egyidejűleg a fent nevezett tart. tiszt urak szintén a lehető legjutányosabban szabályszerint szerezhetik be szükségleteiket és átalakításukat, melyek okvetlen a czég jó hírnevéhez képest lesznek eszközölve. Blum Sándor udvari egyenruha szállító és finom polgári szabósága. Debreczen Kossuth-utca 19.

* **Milyen pezsgőt igyunk?** A sokféle pezsgőből közül most a legnagyobb kedveltségnek kezd örvendeni a Trilby pezsgő, amely pompás ízével teljesen helyettesíti a francia pezsgőt. Kitűnő, zamatos, sűrűn gyöngyöző pezsgőből ez s ma már, aki pezsgőt iszik, csak a Trilbyért lelkesül, mert a sokkal drágább pezsgőborokat is jóval felülmúlja s a mellett szolid az ára is. A Trilby pezsgő készítői utóbb számos kitüntetésben részesültek, ami természetesen szintén a mellett bizonyít, hogy a Trilby pezsgő kitűnő ital. Akiknek tehát módjuk van hozzá a pezsgőt akarnak inni, legjobban teszik, ha Trilby pezsgőt vesznek, amely kicsinyben és nagyban a debreczeni főelárusító, Komlóssy Lajos Piac-Hatvan-utca szegletén lévő fűszerüzletében kapható.

* **Kováts-féle Köszönetnyilvánítás** gyorsan elmulaszt mindennemű hülésből származó rheumát, szaggatást fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, L. Kováts Nándor gyógyszerésznél a **Fehér Hattyu** gyógyszerárban.

* **Parátor.** Közvényt, csuzt, rheumát, idegességet, izületi fájdalmakat, párszor használva, megszüntet. Ára 70 fillér. Kapható Jóna és Jóna drogueriájában. — Debreczen, Kossuth u. 6.

* **Weisz Sándor férfi szabó** és uri divat üzletében angol és hazai gyártmányú szövetekből ruhák mérték után jutányos áron készítetnek. *Enyhe tél miatt* a raktáron levő összes téli áruk u. m. jaegeringek, orosz hó és sárcezipők, vadász harasnyák rendkívül olcsó áron adatsnak el.

* **Üzlet-áthelyezés.** Van szerencsém a t. közönség szives tudomására adni, hogy a már 1881. év óta fennálló szabó üzletemet a *Csapó- és Vár utcai sarok-épületbe, a gyógyszerár mellé, szemben a Csizmadia-szinnel, helyettem át és nyitottam meg.* Midőn ezt jelezni szerencsém van, felkérem egyszerűen egy a helybeli, mint a vidéki tisztelet közönségnek szives figyelmét a dusan fölserelt, saját *szabászati-műhelyemben* és felügyeletem mellett készült kész magyar szabásu ruha nagy raktáramra. Nagy raktárt tartok magyar- és díratlapokból, valamint sapkákból is. Megrendelésre készítek úgy magyar szabásu ruhákat polgároknak, nemkülönbön angol uri divat öltönyöket a leginosabb kivitelben, kitűnő anyagból, a legmérséketebb árak mellett. Rakáram be van rendezve mindennemű bel- és külföldi, különösen brassói szövetekkel. A midőn megnagyobbított üzletemről tájékozással szolgáltam, kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását. Debreczen, 1901 október hóban. Tisztelettel: *Balla Mihály* férfi szabó.

TÁVIRATOK.

A pápa állapota.

Budapest, január 6. Rómából érkező hírek szerint a pápa állapotában nem állott be semmiféle javulás. Az orvosok a rohamos erőhianyatlást tartják legaggasztóbbnak. E teljes kimerülés különben természetes következménye annak, hogy a pápa nem vesz magához elegendő táplálékot s arra is csak nagynehezen bírható rá, hogy az orvosok által rendelt erősítő szereket elfogadja. Testi fájdalmakról egyébként a pápa nem panaszkodik.

A bank kamatláb leszállítása.

Budapest, január 6. Pranger udvari tanácsos, az osztrák-magyar bank vezérigazgatója ma Budapestre érkezett. Ezt az utazást összefüggésbe hozzák a jegybank négy százalékos kamatlába leszállításának kérdésével, a főtanácsban legutóbbi folyt bizalmas megbeszélésekkel. Tekintettel a banktartalékok magasságára és a váltótárca csökkenésére ugyanis a bank vezetősége felvetette azt a kérdést, vajon ajánlatos volna-e a kamatlábat a bank történetében először három és fél százalékra leszállítani.

Millió sikkasztás.

Budapest, január 6. A szanfranziskói rendőrség értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Fleischmann J. Henrik, a kaliforniai farmerek és kereskedők bankjának pénztárosa, kétmillió négyszázezer koronát sikkasztott, aztán Los-Angelesből megszökött. Aki a sikkasztót a pénzzel együtt kézrekeríti, százhuszezer koronát kap, aki legalább a sikkasztót elfogja, hatvanezer korona jutalomba részesül. Fleischmann személyleírása: magassága 5 láb, 8—9 hüvelyk, súlya 160 font, arczsine sötét, bajusza barna, fejebubján ritka a haja, foga ép, füle elálló, orra egyenes, gomblyukában jelvényt hord.

A búrok haroza.

London, január 5. Mint egy Pretóriából érkezett távirat jelenti — a közeli erdőségek szélén ma délelőtt a fölkelők megtámadtak egy beteg foglyokat szállító angol yeomenry csapatot és a foglyokat kiszabadítva, elkobozták az angolok lovait és szekereit. A búrok közül két tiszt és husz ember sebesült meg a harcban. Az angol katonák dél felé menekültek.

Ongyilkosság virtusból.

A szabadságharozos halála.

Nagyvárad, jan. 4.

Egy sirbahajló öreg ember ment ma a halálba. Megölte magát, hogy még egyszer megmutassa: nem pusztult ki a magyar honvédből a kurázi. A fehérhajú aggastyán a dicsőséges időkben Guyon Rikárd óriásai-val ostromolta a branyiczkói szirteteket. Ez volt az öreg Csizsár Lajos örökös büszkesége, meg az a seb, amelyet egy muszka tiszt kardja hasított a mellére.

— Más ember tiszter halt volna bele — mondogatta az aggastyán, — a magyar honvédet azonban szereti az Isten.

A gondviselés nem hagyta el az öregot, akinek szép gazdasága volt, százötven

hold kövér földeskéje Szent-János határában. Még hetven ezredös fejjel is magaművelte a földjét, tsavaly azonban, harmadik felesége halála után, ránehezedett az öregség és Nagyváradra ment az unokájához, a kinek házában huzta meg magát. Onnan szalajtottak ma reggel stafétát a rendőrségre, hogy jöjjön valaki, mert az öreg Caiszár fejbe lőtte magát.

Pataky rendőrfogalmazó hajtattott ki az öngyilkosság helyére Nemes Áron dr. körületi orvossal és kihallgatta a haldokló aggastyánt, aki állott fejjel, megalvó vérében fetrengett a szoba a padlóján.

— Miért tett ilyet öregem? — kérdezte a rendőrfogalmazó.

— Nem érdemes élni — nyöszörögte az öngyilkos agg, — nincs semmi öröme az embernek.

Azután szakgatottan, fuldokolva beszélt róla, hogy a házbelleknek sokszor mondogatta, hogy megöli magát.

— Nem akarták elhinni kérem, hát megmutattam, hogy nem veszett el még a kurázsím.

A haldokló ezután odaadta a rendőrtisztnek a ládája kulcsát. A régi módi ládában egy takarékpénztári könyvet és egy végrendeletet találtak.

Az öreg embert, aki 9 milliméteres revolverből az állába lőtt, a biharmegyei közokórházba vitték:

— Azt hittem — mondta az orvosnak — jól találok és a velőm szétloccsan. Nagyon szenvedek.

Szenvedése nem tartott soká. Délután 4 órakor meghalt az öreg szabadságharcos az unokája karjaiban.

Halálra kinzott gyermek.

— Saját tudósítónktól. —

Állatias kegyetlenség történt a napokban Mányán. Dombrába György mányai földbirtokos szolgálatában állott — mint nekünk írják — a kis Karma Illés cseléd-fiú, aki a sertések őrzésével volt megbízva. A kis béresgyerek kedden reggel szokás szerint kihajtotta a sertéseket legelni. A nagy hidegben megfázott a fiú s az összedetett gaból tüzet rakott. Mialatt a tűznél melegedett, nem vette észre, hogy a sertések a közeli buzavetésre tévedtek.

Ruszu Tódor éppen arra hajtott kocsijával s meglátta, hogy a sertések az ő buzaföldjén legelnek. Ruszu e miatt anynyira dühbe jött, hogy a kis kanászfut oda költözte a kocsijához és sebes vágatva hajtotta be vele a községhez. A kis fiú nem tudott versenyt szaladni a lovakkal, elesett s az egész uton úgy vonszolta maga után a kocsit, miközben a száraz fagyón a kis gyermek feje teljesen összezuzódott, ezenkívül lábairól a hus mind lehorzsolódott.

Ruszu csak akkor vette észre, hogy mi történt a gyermekkel, amikor a község-háza előtt megállott s megrémült, amikor a gyermeket meglátta, aki már akkor meghalt. Az előjáróság a brutális embert rögtön letartóztatta és értesítette a csendőket, akik a vizsgálat végett megjelentek a helyszínen.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

A macroisi gróf már tisztában volt azzal, hogy Eleonora szereti őt s hogy előtte nyugodtan nyilatkozhat teljes őszinteséggel s feltárhhatja, ami a szívében fekszik. Végre is meggyújtató, sőt többé kevésbé boldogító már az is, ha az ember tudja, hogy van, aki előtt őszintén felfedheti minden gondolatát, minden érzelmét, fájdalmát vagy boldogságát.

— Azt mondtam — szólott a gróf, — hogy nem az vagyok, a kinek tartanak.

— Igen!... Azt.

— Nos hát elárulom, tudja meg Eleonora, tudja meg ön, egyedül csak ön, akit tisztelni, szeretni s nagyrabecsülni tanultam, hogy én grófi család tagja vagyok.

— Grófi?

— Igen? A macroisi gróf.

— A macroisi? A száműzött...

— Igen!

— Oh most már egy nagy okkaltöbb — mondá Eleonora, — hogy szeretettel vonzódom önhöz. Önnek ha valaha, éppen most van a legnagyobb szüksége résztvevő, szerető szívre.

— Hogyan? — kérdi a gróf — hát nem gyűlöl meg érte?

— Meggyűlölni önt?... Önt, a nemeslelkű férfit, önt a száműzöttet? Nem! Nem!... Soha... Szeretni, tisztelni, becsülni, sőt többet mondok, rajongni csak most tanultam meg igazán. Önnek szerető

szívekre van szüksége, akik pótolják elhagyott otthonát. Nos hát ezeket a szerető szíveket közöttünk felleli s boldogság vár önre közöttünk is.

(Folyt köv.)

SZINLAP.

Ma kedden, SZÓKE SÁNDOR szerződött tag első felléptéül:

ALPHONS ÚR.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Montaignain, hajóparancsnok	—	Bartha I.
Octave	—	— Szőke S.
Romy	—	— Veres S.
Diendonne	—	— Serfőzy.
Raymonde, Montaignin neje	—	— Fái Flóra.
Guichardné	—	— Kiss Irén.

Holnap szerdán, „C“ bérletben ujdonsággal először:

A PÁHOLY.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

A „Debreczeni Ujság“ folyó hó 2-án megjelent számában „Polgárok és rendőrök harca“ cím alatti közleménynek személyemre vonatkozó, állítólag hivatalos jelentés alapján közölt része a valóságnak meg nem felel. — Én a rendőrség ellen sem a közleményben említett, sem semmiféle igazgató kifejezéseket nem használtam.

Debreczen, 1902. január hó 5.

Pásator Gyula
vaskereskedő.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Tribun persajo

Főraktár:

KOMLÓSSY LAJOS

fűszer- és c-emege kereskedésében,
DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan utca sarok

Az általam leg gondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Utazlati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Apró hirdetések.

Halak és sajtok minden minőségben állandóan friss, kapható Czeglédy és Polgárnál.

Íróasztal jó karban levő megvételre kerestetik Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes derék diszitonő felvétetik Darvas Béláné Kossuth utca 31.

Egy nagyon jó karban levő ezimbalom eladó Kékes-utca 44 szám.

Könnyűesné! legjobb a Boray főle Pemetetű ezukorka Kapható Boray-ezukurádában és Jóna és Jóna arak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Kereskedők és iparosok nyomtatványszükségeit legolcsóbban beszerezhetik Horovitz Zsigmond nyomdájában Piacz-utca 66. sz., az „Elite“ fényirrával szemben.

Eladó egy jó karban lévő ház ondódi földjével, mely üzlethelyiséggel van összekötve. Értekezhetni: Teleki-u. 44.

Legolcsóbb bevásárlási forrás Csapó-utca. Liszt-, fűszer- és csemege-üzlet mben a téli idényre ajánlom dusan felszerelt raktáramat a legolcsóbb napi árakban, pontos kiszolgálással, a legesekélyebb mennyiségben is házhoz szállítok, az aradi országszerte híres Neumaun Testvérek cég gyártmányainak egyedüli elárúsítója vagyok lisztékben, naponta friss losonzei elesztő, rizsek 12 krtól felfelé jó minőségű kávék 1 firtól 2.60-ig, valódi Orosz-petroleum literje 16 kr. Több mint 50féle csemege-sajt és halak vannak raktáron, tea, tea-rum, valamint cognac, likőr nagybani raktára, eredeti gyári árakban. Szives pártfogást kér **Rosenthal Sándor.** — Telefon 32.

Tanuló fölvétetik Hennel Sámuel rézművesnél Arany-János-utca 13. sz.

Tanuló felvétetik Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Piacz-utca.

Egy fiatal ember, ki a 20 évét még nem töltötte be, szép írással, könyvelésben némi jártassággal ha bir, azonnali és állandó belépésre kerestetik. Ajánlatok „Pontos“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy ügyes Borbély ki szakmáját érti, biztos megélhetést talál, ha egy olyan helyen, hol nincs borbély, letelepedni óhajt. Körül négy négy aradalom van. Felvilágosítást Jánossy Béla Mezőterem nyújt.

Pozsgay Vincze fűszerkereskedésébe egy tanuló teljes ellátással felvétetik. Uj-Fehértón

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glase-keztük utisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia-utca 37. sz.

Kitünő koszt kapható uri háznál. Szent-Anna utca 27.

Eladó ház a József kir. herceg-n. 28. számú ház ondódi földjével kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleki-utca 17. szám, 3 ajtó alatt.

Élő-virág üzlet.

Van szerencsénk a n. ó. közönséget tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tözsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan frisse vágású

élő-virág

áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosítottatik.

Valódi Moskvai Karaván teak,
Valóli Moskvai „Popoff“,
Valódi Jamaika-rum,
Valódi francia Pezsgők,
Valódi francia likőrök,
Valódi francia Cognac,
Kitünő magyar Cognac,
Kitünő magyar Tokaji-Asszúk,
Kitünő magyar pecsénye-borok,
Kitünő magyar asztali-borok,
Kitünő magyar Tea-sütemények,
Kitünő magyar Czukorka-speciálítások

KONTSEK GÉZA

ujjonnan berendezett üzletében,

KOSSUTH-UTCA 7.

Uj nagy fűszer-árjegyzék kívánatra ingyen

Leszállított árak!
Szabó Lajos Fiai
czégnél.

4 1/2 mtr. 120 cm. széles fekete szövet f. 1-75 kr.
4 1/2 " " " színes " " 2-15 "
4 1/2 " " " divat " " 2-25 "
4 1/2 " " " finom divat " " 2-45 "
7 " jómínőségű vitez hazai " " 2-20 "
1 drb 6 szem. kávé abrosz " " 1-30 "
1 " 6 " fehér vászon teríték " " 2-75 "

Az idény legújabb divatszövetje

120 cm.

Homespun és Cybelline

ezelőtt f. 2-25 és f. 2-80: most csak 1 frt és 1 frt 30 kr.

ad 1693

1901 G.

Zártajánlati árlejtési hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház a Piacz-utcai lelkészlak alatt (Fekete Jakab és Grünfeld Adolf által bérelt) két bolhelyiség elé portále építését határozván el, e portále építésére zártajánlati árlejtést hirdet oly módon, hogy az ajánlatok 1902 évi január 20-án délelőtt tíz óráig az egyház iktató hivatalába adandók be.

A tervrajz, vállalati feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1901 évi december hó 21-én.

Szinay Gyula,

gazdasági bizottsági elnök.

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett Dittmar, Brüner és hazai gyártmányú asztali és függő

lámpákat,

Astral- Meteor-, Apolló-, Csoda-, nap-, villám, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyesintén porcellán s angol fanyogóétköz-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac és liqueurös üvegkészleteket, majolica bronz és china ezüst

ujdonságokat.

V. déki megrendelések pontosan és gyorsanteljesítettnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen szesz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s créme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamaczosal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő araporát:

BERLINI FETTPOUDES (3féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDES (3féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.